

TIDSAD

Türk & İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi
The Journal of Turk & Islam World Social Studies

Türkiye'deki Mental Fiil Çalışmaları
Üzerine Bir Bibliyografya Denemesi

A Bibliography Essay on Mental Verb
Studies in Turkey

Ali Kemal ŞAŞ*

Geliş/Submitted: 01.03.2023

Kabul/Accepted: 26.03.2023

Yayın/Published: 27.03.2023

Citation / Atıf

Şaş, A. K. (2023). Türkiye'deki mental fiil çalışmaları üzerine bir bibliyografya denemesi. *Türk & İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10 (36), 290-307.

Şaş, A. K. (2023). A bibliography essay on mental verb studies in Turkey. *The Journal of Turk & Islam World Social Studies*, 10 (36), 290-307.

Makale Türü:

Araştırma Makalesi

Article Information:

Research Article

 10.29228/TIDSAD.68727

This article was checked by Intihal.net. Bu makale İntihal.net tarafından taranmıştır.
This article is under the Creative Commons license. Bu makale Creative Commons lisansı altındadır.

*Dr. Öğr. Üyesi, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, kemalsas@ahievran.edu.tr

TİASAD

Türk & İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi
The Journal of Turk & Islam World Social Studies

Türkiye'deki Mental Fiil Çalışmaları Üzerine Bir Bibliyografya Denemesi¹

A Bibliography Essay on Mental Verb Studies in Turkey

Dr. Öğr. Üyesi Ali Kemal ŞAŞ

Öz: İnsanoğlunun temel vasıfları olan düşünme, anlama ve konuşma zihinsel faaliyetlerin ürünüdür. Bu tür faaliyetler sonucu ortaya çıkan her türlü bilgi ve yorum dil vasıtasıyla dış dünyaya aktarılır. Zihinsel süreçlerin dildeki yansımaları mental fiillerdir. Diğer fiillerden farklı olarak, çoğu zaman, dışarıdan gözlemlenemeyen yani bir iş veya hareketi betimlemeyen mental fiiller, zihinsel eylemin farklı aşamalarına işaret eder. Kişi tarafından ferdi olarak sezilebilen fakat dışarıdan fark edilemeyen çeşitli formdaki psikolojik süreçlere atıfta bulunur. Disiplinler arası bir konu olan mental fiiller başlangıçta insan psikolojisi, çocuklarda dil edinimi ve zekâ gelişimi gibi konular bağlamında ele alınmıştır. Zihinsel süreçleri betimlemesi sebebiyle diğer fiillerden farklı anlamsal özellikler gösteren mental fiiller, zamanla dil bilimin ilgi alanına girmiştir. İngilizcedeki fiilleri anlam özelliklerine göre tasnif etmek isteyen bazı araştırmacılar, çalışmalarında mental fiillere yer vermiş ve bu fiilleri kendi içerisinde sınıflandırmaya çalışmıştır. Türkiye'de de 2004 yılından itibaren ilgi görmeye başlayan mental fiil çalışmaları son on yılda ivme kazanmıştır. Bu araştırmanın temel amacı, Türkiye'de mental fiiller üzerine yapılan akademik çalışmaları tespit etmek ve belirli bir düzen dâhilinde ilgili araştırmacıların dikkatine sunmaktır. Bu amaçla Türkiye'deki veri tabanları, kataloglar, dergiler ve ilgili kitaplar taranmış; tespit edilen bilimsel çalışmalar türlerine göre (makale, kitap/kitap bölümü, tez, bildiri ve kitap tanıtımı) kronolojik bir şekilde alt gruplara ayrılmıştır. Araştırma neticesinde 56 (%59) makale, 18 tez (%19), 12 (%13) bildiri, 7 kitap veya kitap bölümü (%7), 2 (%2) kitap tanıtımı olmak üzere toplam 96 bilimsel çalışma tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Dil bilimi, mental fiiller, algı fiilleri, duygu fiilleri, açıklama fiilleri, bibliyografya.

Abstract: Thinking, understanding and speaking, which are the basic distinguishing features of human beings, are the products of mental activities. All kinds of information and comments that emerge as a result of such activities are transferred to the outside world through language. Reflections of mental processes in language are mental verbs. Unlike other verbs, mental verbs that cannot be observed from the outside, that is, they do not describe an action or action, refer to different stages of mental action. It refers to psychological processes in various forms that can be individually sensed by the person but not recognized from the outside. Mental verbs, which is an

¹“COPE-Dergi Editörleri İçin Davranış Kuralları ve En İyi Uygulama İlkeleri” beyanları: Bu çalışma için herhangi bir çıkar çatışması bildirilmemiştir. Bu çalışma için etik kurul onayı gerekmemektedir.

Statements of “COPE-Code of Conduct and Best Practices Guidelines for Journal Editors”: No conflicts of interest were reported for this article. Ethics committee approval is not required for this article.

interdisciplinary subject, were initially discussed in the context of human psychology, language acquisition and intelligence development in children. Mental verbs, which show different semantic features from other verbs due to the description of mental processes, have come into the field of linguistics over time. Some researchers who want to classify verbs in English according to their semantic features included mental verbs in their studies and tried to classify these verbs within themselves. Mental verb studies, which have started to attract attention in Turkey since 2004, have gained momentum in the last ten years. The main purpose of this research is to identify academic studies on mental verbs in Turkey and to bring them to the attention of relevant researchers in a certain order. For this purpose, databases, catalogues, magazines and related books in Turkey were scanned; The scientific studies identified are divided into subgroups in chronological order according to their types (article, book/book chapter, thesis, paper and book presentation). As a result of the research, a total of 96 scientific studies were identified, including 56 (59%) articles, 18 dissertations (19%), 12 (13%) papers, 7 books or book chapters (7%), and 2 (2%) book reviews.

Keywords: Linguistics, mental verbs, verbs of perception, emotional verbs, explanatory verbs, bibliography.

Giriş

Dil ve zihin insan varoluşunun en temel unsurlarıdır. Dil insanın dünyaya açılan penceresi, zihin ise bizatihi insanın kendisidir. Dil ve zihin arasındaki münasebet, tarih boyunca çokça ilgi gören felsefi problemlerin başında gelmektedir. Bazı düşünürler dil ve zihnin ayrılmaz iki cüz olduğunu öne sürerken bazıları zihnin dili ve düşünceyi oluşturduğunu savunmuştur. Her iki anlayışa göre dil ve zihin birbirini oluşturan, etkileyen ve dönüştüren unsurlar olarak karşımıza çıkmaktadır. İnsanoğlunun en önemli özellikleri olan düşünme, anlama ve konuşma zihinsel faaliyetlerin ürünüdür. Bu tür faaliyetler sonucu oluşturulan her türlü bilgi ve yorum dil vasıtasıyla ifade edilir.

Zihinsel süreçleri ifade etmek için mental fiillere başvurulur, dolayısıyla mental fiiller zihinsel süreçlerin dildeki yansımalarıdır. Diğer fiillerden farklı olarak, çoğu zaman, dışarıdan gözlemlenemeyen yani bir iş veya hareketi betimlemeyen mental fiiller, zihinsel eylemin farklı aşamalarına işaret eder. Kişi tarafından ferdi olarak sezilebilen fakat dışarıdan fark edilemeyen çeşitli formdaki psikolojik süreçlere atıfta bulunur (Viberg, 1994: 204). Bu fiillerin oluşumunda algının çok önemli bir yeri vardır.

Mental sürecin birinci aşamasını yani girdi basamağını oluşturan algı, dış dünyadaki her türlü uyarının, duyu organları vasıtasıyla zihne ulaşmasını ifade eder. Zihinsel süreçlerin başlaması için gerekli olan uyarılar genellikle görme, duyma, dokunma, tatma ve koklama gibi duyarlar aracılığıyla elde edilir. Ancak bu uyarılar zihne ham bir şekilde değil bir anlam süzgecinden geçirilerek gönderilir. İşte bu süreci betimleyen fiiller, çalışmaların önemli bir bölümünde, duyu veya algı fiili olarak nitelendirilmektedir.

Mental sürecin ikinci aşamasını yani işlem basamağını; duyu organları marifetiyle elde edilen bilgilerin işlenmesi, yorumlanması ve anlaşılması oluşturmaktadır. Bu tür zihinsel süreçleri betimleyen fiiller genellikle bilişsel fiil, biliş fiili, anı ve uslama fiili, idrak fiili veya duygu fiili olarak adlandırılmaktadır. Temelde düşünceyle ilgili olan bu fiiller yorumlama, kavrama, bilme, inanma, niyet etme, hayal etme, saygı duyma, mukayese etme, hatırlama, unutma, eleştirme, dikkat etme, kibirlenme gibi oldukça farklı süreçlere atıfta bulunur.

Mental sürecin son aşaması olan çıktı basamağında ise girdi ve işlem basamağında

elde edilen verilerden ortaya çıkan düşünce ve hislerin ifadesi söz konusudur. Bu aşamada, mental süreçler marifetiyle oluşan verilerin bir kısmı gözlemlenebilir bir hâl alır. Bu şekilde ortaya çıkan fiiller duygu fiilleri ve açıklama fiilleri olarak adlandırılır. Değişik çalışmalarda psikolojik durum fiilleri, etki fiilleri veya ruh durumu fiilleri gibi terimlerle de karşılanan duygu fiilleri, herhangi bir fiziksel etki veya zihinsel devinim sonucu ortaya çıkan korku, sevgi, nefret, ümit, usanç, kıskançlık gibi duyguları ifade etmektedir. Açıklama fiilleri ise mental süreç sonunda gözlemlenebilir bir şekilde bürünen söz veya hareketlerin ifadesiyle ilgilidir.

Disiplinler arası bir konu olan mental fiiller başlangıçta insan psikolojisi, çocuklarda dil edinimi ve zekâ gelişimi gibi konular bağlamında ele alınmıştır. Zihinsel süreçleri betimlemesi sebebiyle diğer fiillerden farklı anlamsal özellikler gösteren mental fiiller, zamanla dil bilimin ilgi alanına girmiştir. Zihinsel faaliyetlerin dile yansımaları üzerine araştırma yapan Hall ve arkadaşları (1987: 291), mental süreçlere işaret eden sözcük ve fiillerin bir deneyimin algısal kaydından aşinalığının belirlenmesine, onu olgusal bir ağa yerleştirmeye, kavramlar arasındaki ara bağlantıları anlamaya, zihinsel işleyişin nasıl gerçekleştiği hakkında yorum yapmaya ve kişinin ön kabullerini açıklığa kavuşturmaya kadar ilerleyen bir işlem sürekliliğine atıfta bulunduğunu öne sürmüştür. Mental fiillerin oluşumu üzerine araştırma yapan Booth ve Hall (1995: 532), söz konusu fiillerin şu hiyerarşik sırayı takip ederek meydana geldiğini belirlemiştir: idrak etme, tanımlama, hatırlama, kavrama, ileri anlayış ve değerlendirme. İngiltere'deki fiilleri anlam özelliklerine göre tasnif etmek isteyen bazı araştırmacılar, çalışmalarında mental fiillere yer vermiş ve bu fiilleri kendi içerisinde sınıflandırmaya çalışmıştır. Bu alandaki en önemli çalışmalardan biri Halliday'e aittir. Halliday (2004: 208), İngiltere'de bulunan fiilleri, betimledikleri süreçleri göz önüne alarak maddeyle ilgili, davranışlarla ilgili, mental süreçlerle ilgili, sözle ilgili, ilişkilerle ilgili ve varoluşla ilgili olmak üzere altı farklı öbeğe ayırmıştır. Bunlardan başka Montgomery (2002), Conrad (2003: 106-109) ve Lock (2005: 105) gibi pek çok araştırmacı mental fiilleri tasnif etmeye çalışmıştır.

Ülkemizde mental fiillere dair ilk bilimsel çalışmalar P. İbe (2004) ve M. Erdem (2004) tarafından yapılmıştır. Bu çalışmalardan sonra artan mental fiil araştırmaları özellikle son on yılda yoğunluk kazanmıştır. Türkçenin farklı çağdaş ve tarihi lehçelerini veya bu dönemlere ait bir eseri konu alan çalışmalarda ya mental fiillerin tamamı ya da herhangi bir alt bileşeni incelenmiştir.

Türkiye'deki mental fiil çalışmalarında iki önemli anlayış farklılığı görülmektedir. Bazı araştırmacılar, iletişim fiilleri olarak da adlandırılan açıklama fiillerinin mental fiil özelliği göstermediği kanaatinde. "Açıklama fiilleri" teriminin tartışmalı olduğunu belirten Seçkin (2020: 135) de-, anlat-, söyle- gibi fiillerin dışarıdan algılanabildiğini, dolayısıyla bu dil birimlerinin mental fiiller içerisinde değerlendirilemeyeceğini ileri sürmektedir. Tablo 1'de görüldüğü gibi Türkiye'de mental fiil konulu 26 çalışmadan 11'inde açıklama fiillerine yer verilirken 15 çalışmada böyle bir alt başlık bulunmamaktadır. Bu alandaki diğer anlayış farklılığı ise terim tercihlerinde görülmektedir. Araştırmacıların büyük bir bölümü aynı kavramları ifade etmek için farklı terimler tercih etmektedir. Aynı araştırmacının değişik çalışmalarda farklı terimleri kullandığı da görülmektedir. Özellikle alt grupların adlandırılmasında meydana gelen terim karmaşası Tablo 1'de açık bir şekilde görülmektedir.

Tablo:1 Mental Fiil Çalışmalarında Kullanılan Terimler

Eser	Terim	Alt Gruba Ait Terimler
Erdem (2004), Güvenmez (2022)	Mental fiil	1. Algılama (algı) fiilleri 2. Etki fiilleri 3. İdrak fiilleri
Yaylagül (2005), Ekşioğlu ve Karadağ (2021)	Mental fiil	1. Duyu fiilleri 2. Duygu fiilleri 3. Anı ve uslama fiilleri 4. Açıklama fiilleri
Biray (2007)	İdrak fiili	1. Duyularımızla ilgili fiiller 2. Duygularımızla ilgili fiiller 3. Hafızamızı ve hatırlama işlevini anlatan fiiller 4. Açıklama yapmayı anlatan fiiller
Şahin (2012), Kalkan (2016) Acar (2019)	Mental fiil (Zihin fiili)	1. İdrak fiilleri 2. Duygu fiilleri 3. Algılama fiilleri
Seçkin (2014) Yegin (2019) Güngör (2021) Sandalyeci (2016)	Mental fiil	1. Duyu fiilleri 2. Duygu fiilleri 3. İdrak fiilleri 4. Açıklama fiilleri
Yıldız (2016, 2020) Özeren ve Alan (2018) Aydoğmuş (2021)	Mental fiil	1. Biliş fiilleri 2. Psikolojik durum fiilleri 3. Algı fiilleri
Hirik (2018), Erdin ve Doğan (2021), Karakılıç Akı (2022)	Mental fiil	1. Girdi basamağı: Duyu fiilleri 2. İşlem basamağı: Bilişsel fiilleri 3. Çıktı basamağı: İfade fiilleri
Dolati Darabadi (2018), Çelik (2021), Boz (2022),	Mental fiil	1. İdrak fiilleri 2. Duygu fiilleri 3. Duyu fiilleri
Seçkin (2020)	Mental fiil	1. Algı fiilleri 2. Duygu fiilleri 3. İdrak fiilleri 4. İrade fiilleri
Erarşlan ve Güner (2021), Aksoy (2021)	Mental fiil	1. Algı fiilleri 2. Biliş fiilleri 3. Duygu fiilleri
Beyitoğlu (2021)	Mental fiil	1. Duyu fiilleri 2. Düşünce fiilleri 3. Duygu ve psikolojik durum fiilleri 4. İletişim fiilleri

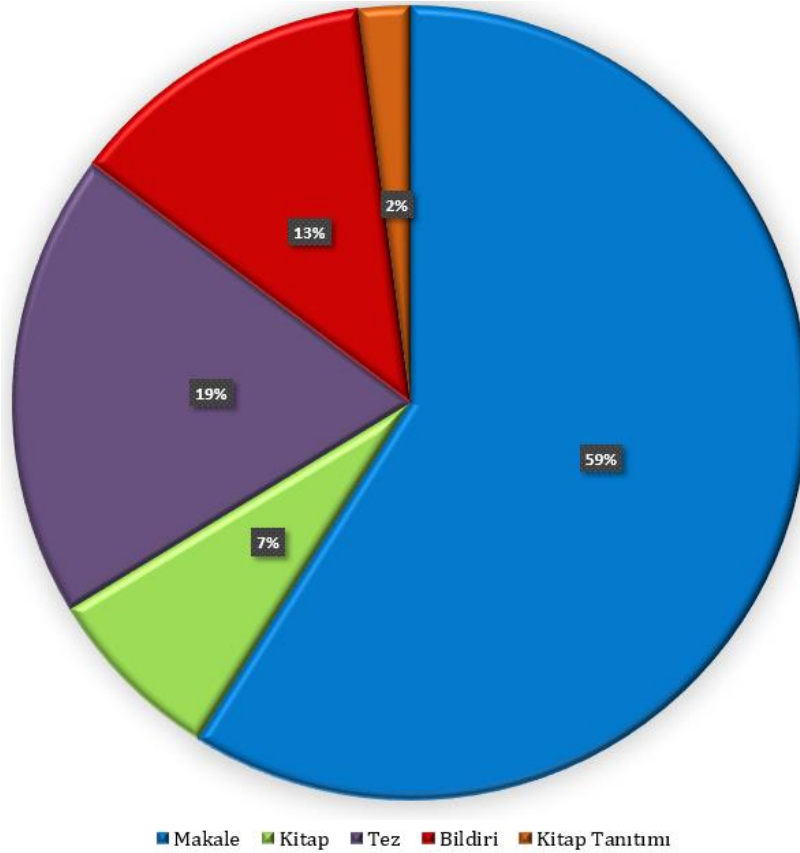
Amaç ve Yöntem

Bibliyografik çalışmalar, belirli bir alana ait eserlerin bir araya getirilmesini sağlayarak araştırmacıların zaman kaybının önüne geçmektedir. Diğer taraftan bütüncül bir bakış açısı sağlayarak alandaki eksikliklerin ve bilimsel yönelimlerin belirlenmesine yardımcı olmaktadır. Bu araştırmanın temel amacı, Türkiye’de mental fiiller üzerine yapılan akademik çalışmaları tespit etmek ve belirli bir düzen dâhilinde ilgili araştırmacıların dikkatine sunmaktır.

Nitel araştırma tekniklerinden doküman analizi yöntemiyle oluşturulmuş bu çalışmada gerekli verilere ulaşmak amacıyla Türkiye’deki veri tabanları, kataloglar, dergiler ve ilgili kitaplar taranmıştır. Bu tarama neticesinde bibliyografyaya dâhil edilen çalışmalar türlerine göre makale, kitap/kitap bölümü, tez, bildiri ve kitap tanıtımı şeklinde alt gruplara ayrılmış ve kronolojik olarak sıralanmıştır.

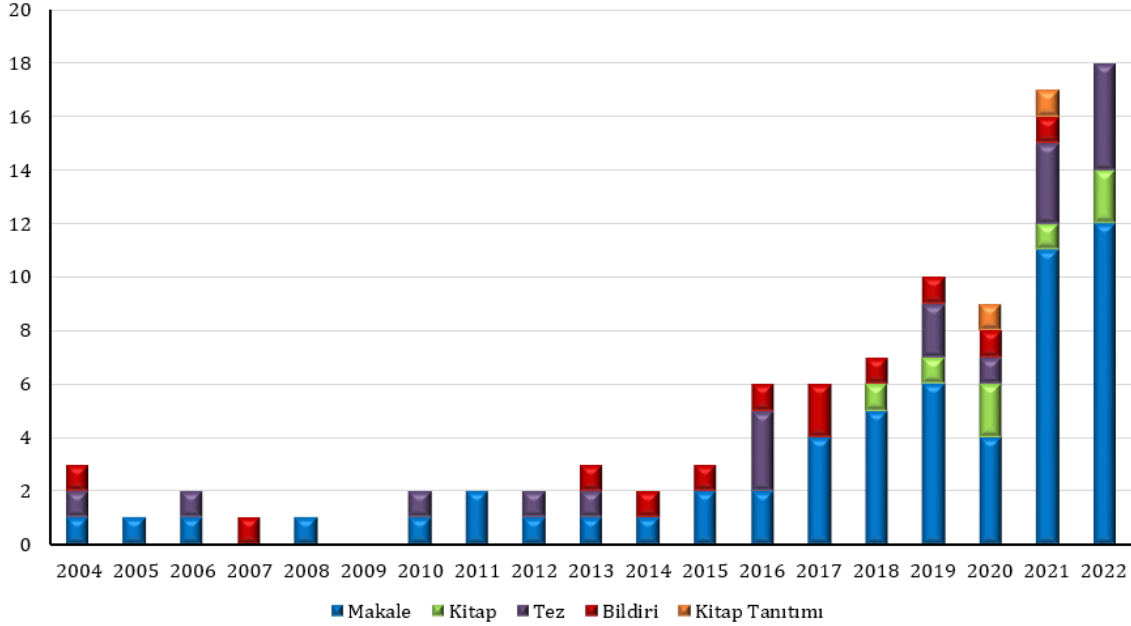
Bulgular

Türkiye’de mental fiiller üzerine 2022 yılına kadar 96 bilimsel çalışma yapılmıştır. Bu çalışmaların 56’sı (%59) makale, 18’i tez (%19), 12’si (%13) bildiri, 8’si kitap veya kitap bölümü (%7), 2’si (%2) ise kitap tanıtımı şeklindedir. Türkiye’deki mental fiil çalışmalarının bilimsel türlere göre yüzdelik dağılımı Görsel 1’de görülmektedir.

Görsel 1: Mental Fiil Çalışmalarının Türlerine Göre Yüzdelik Dağılımı

Ülkemizdeki mental fiil çalışmaları 2004 yılında başlamış olmasına rağmen son on yılda yoğunluk kazanmıştır. Özellikle makale ve tezlerin çoğunlukta olduğu bu çalışmaların yıllara göre dağılımı Görsel 2'de açık bir şekilde görülmektedir.

Görsel 2: Mental Fiil Çalışmalarının Yıllara Göre Dağılımı

MAKALE

2004

İbe, P. (2004). Türkçe ruh durumu eylemleri için bir sınıflama önerisi. *Dil ve Edebiyat Dergisi*, 1/1, 35-45. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/799219> Erişim Tarihi: 01.02.2023.

2005

Yaylagül, Ö. (2005). Türk runik harfli metinlerde mental fiiller. *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 17-51. http://mtad.humanity.ankara.edu.tr/II-1_Mart2005/04_MTAD_2-1_OYaylagul.pdf Erişim Tarihi: 02.02.2023.

2006

Erdem, M. (2006). Türkmen Türkçesinde hareket fiillerinin 'istem'e göre anlam değişimleri. *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 38-50. http://mtad.humanity.ankara.edu.tr/III-2_Haziran2006/oz3-22006/24_3-1oz_merdem.htm Erişim Tarihi: 02.02.2023

2008

İbe Akcan, P. (2008). Türkçede duygu durumu eylemlerinin kılınıp özellikleri. *Dil Dergisi*, (140), 19-31. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/dilder/issue/47702/602485> Erişim Tarihi: 02.02.2023

2010

Yaylagül, Ö. (2010). Türkiye Türkçesinde duyu fiilleri. *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi*, 7(4), 100-111. DOI:[10.1501/MTAD.7.2010.4.63](https://doi.org/10.1501/MTAD.7.2010.4.63) Erişim Tarihi: 02.02.2023

2011

Kamchybekova, K. (2011). Kırgız Türkçesinde duyu fiilleri. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi*, 2(3), 87-102. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/odusobiad/issue/27567/290050> Erişim Tarihi: 02.02.2023

Kamchybekova, K. (2011). Duyu fiillerinin anlamsal özellikleri üzerine. *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi*, 8(2), 22-35. <http://mtad.humanity.ankara.edu.tr/makale.php?id=488> Erişim Tarihi: 02.02.2023

2012

Şahin, S. (2012). Mental fiil kavramı ve Türkmen Türkçesinde mental fiiller. *TEKE, Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 1(4), 45-62. <https://doi.org/10.7884/teke.96> Erişim Tarihi: 02.02.2023

2013

Kamchybekova, K. (2013). Kırgız Türkçesinde tat alma duyu fiilleri (Sözcüksel anlam bilimi açısından bir deneme). *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, 35, 9-22. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tdded/issue/12723/154978> Erişim Tarihi: 02.02.2023

2014

Ayan, E. ve Türkdil, Y. (2014). Anlam bilimi açısından Kazak Türkçesinde görme duyu fiilleri. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7(35), 26-41. <https://www.sosyalarastirmalar.com/articles/sight-feeling-verbs-in-kazakh-turkish-from-the-semantc-point-of-view.pdf> Erişim Tarihi: 02.02.2023

2015

Ayan, E. ve Türkdil, Y. (2015). Kazak Türkçesinde dokunma duyu fiilleri ve anlam zenginliği. *Turkish Studies (International Periodical for The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic)*, 10(4), 95-114. https://turkishstudies.net/turkishstudies?mod=makale_tr_ozet&makale_id=18176 Erişim Tarihi: 02.02.2023

Şahin, S. (2015). Metaphorical aproach to mental verbs in Turkmen Turkish. *CONCALL 1*: 114-122. <https://concall.indiana.edu/2014/proceedings/Sahin.pdf> Erişim Tarihi: 01.03.2023

2016

Erdem, M. (2016). Türkçede fiiller ve sınıflandırma sorunları. *Electronic Turkish Studies*, 11(20), 185-200. DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.10111>

Sandalyeci, S. (2016). Bir eski Anadolu Türkçesi metni olan Şeyyat Hamza'nın Yusuf u Zeliha mesnevisinde mental fiiller. *Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*,

6(12), 157-171. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/trkede/issue/40916/494228> Erişim Tarihi: 02.02.2023

2017

Erdem, M. (2017). Oğuz grubu Türk lehçelerinde iletişim fiilleri. *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 94-103.

Hirik, E. (2017). Türkiye Türkçesi duyu fiillerinde anlam ve kelime sıklığı ilişkisi. *SUTAD*, Bahar, (41), 53-74. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sutad/issue/29613/317760> Erişim Tarihi: 02.02.2023

Kamchybekova, K. (2017). Kırgız Türkçesinde kara- duyu fiili anlamsal özellikleri ve kavram alanı üzerine. *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, 43, 9-24. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tdded/issue/38105/408339> Erişim Tarihi: 02.02.2023

Yıldız, H. (2017). Eski Uygurcada göz fiilleri. *Journal of Old Turkic*, 1(1), 145-213. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/jots/issue/27614/292860> Erişim Tarihi: 02.02.2023

2018

Dolati Darabadi, M. (2018). Nehcül Feradis'te mental fiiller. *Bartın Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 3(1), 85-113. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/521936> Erişim Tarihi: 02.02.2023

Hirik, S. (2018). Rol kuramı ile fiillerin anlambilimsel kategorilerinin ilişkisi: İyi ve Kötü Prens öyküsü örneği. *Türkbilig*, (35), 125-142. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/turkbilig/issue/52835/697947> Erişim Tarihi: 02.02.2023

Özeren, M. ve Alan, İ. (2018). Kırgız Türkçesinde mental fiiller. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, (61), 203-224. <https://doi.org/10.14222/Turkiyat3778>

Soydan, S. (2018). Tarama Sözlüğünün ilk iki cildindeki duyu fiilleri üzerine bir değerlendirme. *Turkish Studies*, 13 (5), 471-493. DOI: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.12923>

Yıldız, H. (2018). Atebetül-Hakayık'ta algı fiilleri. *Karadeniz Araştırmaları*, XV(60), 163-181. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/karadearas/issue/68515/1072392> Erişim Tarihi: 02.02.2023

2019

Acar, E. (2019). Codex Cumanicus'ta bulunan mental fiillerin günümüz Anadolu ağızlarındaki kullanımları üzerine. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 8(3), 1276-1292. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/teke/issue/49273/629153> Erişim Tarihi: 02.02.2023

Çelik, T. (2019). Bir geçiş dönemi eseri olan Risale-i Kudsiyye'deki mental fiillerin kipliklerdeki görünümü. *Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi*, 3 (2), 241-252. DOI: 10.34083/akaded.591371 <https://dergipark.org.tr/tr/pub/akaded/issue/48412/591371> Erişim Tarihi: 02.02.2023

Özkan, A. ve Soydan, S. (2019). Kutadgu Bilig'deki bazı duygu fiilleri üzerine bir değerlendirme. *Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Kapadokya Sosyal Bilimler Öğrenci Kongresi Özel Sayısı*, 27-32. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/nohusosbil/issue/50445/652618> Erişim Tarihi: 02.02.2023

Soydan, S., ve Saz, M. (2019). Lisânü't Tayr'da iletişim fiilleri. *Turkish Studies-Language and Literature*, 14(2), 855-878. https://turkishstudies.net/languageandliterature?mod=makale_tr_ozet&makale_id=22503 Erişim Tarihi: 02.02.2023

Yegin, A. (2019). Mental fiil kavramı ve Şeyyâd Hamza'nın Yûsuf u Zelihâ mesnevisinde mental fiiller. *Bartın Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*. 4(1), 51-74. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/744795> Erişim Tarihi: 02.02.2023

Yıldız, H. (2019). Eski Uygurcada bellek fiilleri. *Türkbilig*, (37), 21-34. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/turkbilig/issue/52843/698056> Erişim Tarihi: 02.02.2023

2020

Arslan, M. S. (2020). Türkiye Türkçesi ve Özbek Türkçesindeki eş değeri olmayan duygu fiilleri. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (21), 170-179. DOI: 10.29000/rumelide.839156. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/rumelide/issue/58435/839156> Erişim Tarihi: 02.02.2023

Sandalyeci, S. (2020). Türkiye Türkçesinde mental fiiller. *Balkanistik Dil ve Edebiyat Dergisi*, 2(1), 140-144. <https://dergipark.org.tr/en/pub/balkanistik/issue/55928/712137> Erişim Tarihi: 02.02.2023

Soydan, S. (2020). Lisânü't Tayr'da idrak fiilleri. *Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*. 64, 1-20. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/atauniefd/issue/55274/591803> Erişim Tarihi: 02.02.2023

Yıldız, H. (2020). Eski Uygurcada mental fiiller arası geçişler üzerine notlar. *Gazi Türkiyat*, (26), 105-125. DOI: 10.34189/gtd.26.007. https://dergipark.org.tr/tr/pub/gaziturkiyat/issue/68073/1057542#article_cite Erişim Tarihi: 02.02.2023

2021

Aydoğmuş, E. (2021). Özbek Türkçesinde mental fiiller. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (22), 135-151. DOI: <https://doi.org/10.29000/rumelide.885545> Erişim Tarihi: 01.02.2023

Beyitoğlu, Y. K. (2021). Ali'nin Kıssa-i Yûsuf'unda mental fiiller. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 11(3), 1521-1534. DOI: 10.30783/nevsosbilen.929316 <https://dergipark.org.tr/tr/pub/nevsosbilen/issue/65184/929316> Erişim Tarihi:

01.02.2023

Doğru, F. (2021). Risâletü'n-Nushiyye'de iletişim fiilleri. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 23, 138-154. <https://doi.org/10.32709/akusosbil.987637> Erişim Tarihi: 01.02.2023

Ekşioğlu, S. ve Karadağ, F. N. (2021). Kitâbu Evsâfi Mesâcidi's-Şerife'deki mental fiiller üzerine bir inceleme. *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, 2(2), 94-109. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/turkded/issue/68427/1068239> Erişim Tarihi: 02.02.2023

Erarşlan, M. ve Güner, G. (2021). Babürnâme'deki mental fiillerin yapı ve içerik bakımından sınıflandırılması. *Uluslararası Filoloji Bengü*, 1(1), 17-66. <https://doi.org/10.29228/filolojibengu.2> Erişim Tarihi: 01.02.2023

Erdin, C. ve Doğan, L. (2021). Gagauz Türkçesinde mental fiiller. *International Journal of Languages Education and Teaching*, 7(2), 191-221. DOI : [10.29228/ijlet.51492](https://doi.org/10.29228/ijlet.51492) https://ijlet.com/?mod=makale_tr_ozet&makale_id=51492 Erişim Tarihi: 02.02.2023

Fakirullahoğlu, M. A. İ. (2021). Kırgız Türkçesinde duygu fiillerinin semantik yapısı ve etimolojisi üzerine bir inceleme. *Turkish Studies-Language and Literature*, 16(4), 2281-2302. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.52739> Erişim Tarihi: 02.02.2023

Özavşar, R. (2021). Kutadgu Bilig'de ye- fiili ile ilgili metaforik ve metonimik ilişkiler. *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, 21(1), 113-132. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/egetid/issue/62872/817452> Erişim Tarihi: 02.02.2023

Özgül, L. ve Güven, M. (2021). Esir Şehrin İnsanları romanında vücut-durum duygu fiili içeren cümlelerin bilgi kipliğindeki görünümü. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (24), 571-586. <https://doi.org/10.29000/rumelide.990162> Erişim Tarihi: 02.02.2023

Soydan, S. ve Özkan, A. (2021). Kutadgu Bilig'de tespit edilen bazı duygu fiilleri. *Söylem Filoloji Dergisi*, 6(1), 247-257. DOI: doi.org/10.29110/soylemdergi.860502 Erişim Tarihi: 02.02.2023

Ünver Özdoğan, H. ve Karacan, N. (2021). Duyu fiillerinde istem ve fiil kategori değişimleri: Şecere-i Terakime örneği. *Asya Studies*, 5(17), 137-142. DOI: [10.31455/asya.945882](https://doi.org/10.31455/asya.945882) <https://dergipark.org.tr/tr/pub/asya/issue/65202/945882> Erişim Tarihi: 02.02.2023

2022

Argunşah, M. ve Boz, F. (2022). 15. yüzyıl Anadolu Türkçesinde negatif temel duygu fiilleri. *Uluslararası Beşeri Bilimler ve Eğitim Dergisi*, 8(17), 208-225. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ijhe/issue/69713/1104552> Erişim Tarihi: 02.02.2023

Bilgin Aksoy, G. (2022). Azerbaycan Türkçesindeki biliş fiilleri için bir sınıflandırma önerisi. *Uluslararası Beşeri Bilimler ve Eğitim Dergisi*, 8(17), 53-73. DOI: [10.29000/rumelide.1164018](https://doi.org/10.29000/rumelide.1164018) Erişim Tarihi: 02.02.2023

Bilgin Aksoy, G. (2022). Azerbaycan Türkçesinde duygu fiillerinin anlam bilimsel

yapı görünümleri. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (29), 72-87. <https://doi.org/10.29000/rumelide.1164018> Erişim Tarihi: 02.02.2023

Bilgin Aksoy, G. (2022). Anlam bilimsel bir fiil kategorisi olarak mental fiiller. *Dil Araştırmaları*, 16(30), 115-137. <https://doi.org/10.54316/dilarastirmalari.1088067> Erişim Tarihi: 02.02.2023

Çelik, N. (2022). Dîvânu Lugâti't-Türk'te geçen temel duygu fiillerinin Derleme Sözlüğü'ndeki durumu üzerine bir değerlendirme. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (57), 143-156. DOI: 10.53568/yyusbed.1135819 <https://dergipark.org.tr/tr/pub/yyusbed/issue/72889/1135819> Erişim Tarihi: 02.01.2023

Doğan, N. (2022). Türkçede iletişim fiilleri: fiillerin sınıflandırılmasında hibrit yaklaşım. *ODÜSOBİAD* 12 (3), 2441-2466. Doi: 10.48146/odusobiad.1184961 <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/2691512> Erişim Tarihi: 02.01.2023

Fakirullahoğlu, M. A. İ. (2022). Kazak Türkçesinde duygu fiilleri. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 11(3), 991-1016. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/teke/issue/72659/1178774> Erişim Tarihi: 02.02.2023

Güvenmez, D. (2022). Hüseyin Nihal Atsız'ın Ruh Adam romanında mental fiillerin incelenmesi. *Nisar* (1), 129-163. <https://dergipark.org.tr/en/pub/nisar/issue/73556/1202544> Erişim Tarihi: 02.02.2023

Karakılıç Akı, S. (2022). Saha (Yakut) yazılı edebiyatının ilk örneği Ahtıplar'da mental fiiller. *Hikmet-Akademik Edebiyat Dergisi*, (17), 336-375. DOI: 10.28981/hikmet.1130924 <https://dergipark.org.tr/en/pub/hikmet/issue/73257/1130924> Erişim Tarihi: 02.01.2023

Özkan Kurt, F. (2022). Görme eylemlerinin anlam alanları ve dikkate almak/önemsemek görmektir kavramsal metaforu. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (30), 418-434. DOI: 10.29000/rumelide.1188762. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/rumelide/issue/73128/1188762> Erişim Tarihi: 02.01.2023

Seçkin, K. (2022). Derleme Sözlüğü'ne göre Türkiye Türkçesi ağızlarında "düşün-" fiili. *Motif Akademi Halkbilimi Dergisi*, 15(37), 334-346. DOI: 10.12981/mahder.1001389 <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1997103#> Erişim Tarihi: 02.01.2023

Şahin, S. (2022). Eski Türkçeden günümüze kakı- fiili ve türevleri. *Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi (ASOBİD)*. (11), 299-312. <https://dergipark.org.tr/en/pub/asobid/issue/70432/1119755> Erişim Tarihi: 02.02.2023

Kitap/Kitap Bölümü

2018

Hirik, E. (2018). *Türkiye Türkçesinde mental fiiller*. Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları.

2019

Sarı, İ. (2019). Algı fiillerinde çok anlamlılık: gör- örneği. İçinde Kuyma, E. ve Nazlı, A. (Ed.), *Algı'ya dair* (ss. 129-160). Kesit Yayınları. https://www.researchgate.net/publication/335652267_Algi_Fiillerinde_Cok_Anlamlilik_gor-Ornegi Erişim Tarihi: 02.02.2023

2020

Özden, M. (2020). Eski Anadolu Türkçesinde kullanılan mental fiillerin günümüz Anadolu ağızlarındaki durumları üzerine. İçinde Öbek, A. İ. ve Topaloğlu, Y. (Ed.), *Prof. Dr. Vahit Türk armağanı*, (ss. 409-430). Kesit Yayınları.

Seçkin, K. (2020). *Eski Türkçe metinlerinden örnekle mental fiil teorisi*. Palet Yayınları.

2021

Güngör, O. C. (2021). Dede Korkut Hikâyeleri'nde mental fiiller. İçinde Tokyürek, H. ve Bekar, B. (Ed.), *Doğumunun 60. yılında Nevzat Özkan armağanı ediyâ yazıka* (ss. 409-443). Nobel Yayınları.

Sandalyeci, S. (2021). Ali Şir Nevayî'nin zihin dünyasına bir bakış: Muhakemetü'l-Lugateyn'de mental fiiller. İçinde A. İ. Özbek, L. Doğan, S. Öztürk ve B. B. Acar (Ed.), *Prof. Dr. S. Mahmut Kaşgarlı Armağanı* (ss. 275-290). Paradigma Akademi Yayınları.

2022

Karahancı, İ. (2022). "Sevgili Arsız Ölüm" de iletişim eylemleri. İçinde Aydın, H. ve Karahancı, İ. (Ed.), *Prof. Dr. Kerime Üstünova armağanı* (ss. 569-595). Efe Akademi Yayınları.

Soydan, S. (2022). Çağatay Türkçesinde çatı eki alan iletişim fiillerinde yapı ve anlam. İçinde Kurt, G. (Ed.), *Filoloji alanında teori ve araştırmalar* (ss. 43-71). Serüven Yayınları.

TEZ

2004

İbe, P. (2004). *Psych verbs in Turkish: A structural and semantic analysis*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

2006

Çetinkaya B. (2006). *Türkiye Türkçesinde mutluluk ve üzüntü göstergeleri*. [Yayımlanmamış doktora tezi]. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

2010

Kamchybekova, K. (2010). *Kırgız Türkçesinde duyu fiilleri*. [Yayımlanmamış doktora tezi]. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

2012

Şahin, S. (2012). *Türkmen Türkçesinde mental fiiller*. [Yayımlanmamış doktora tezi]. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

2013

Türkdil, Y. (2013). *Anlam bilimi açısından Kazak Türkçesinde duyu fiilleri*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

2016

Fakirullahoğlu, M. A. İ. (2016). *Kırgız Türkçesinde duyu fiilleri*. [Yayımlanmamış doktora tezi]. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Işık, M. (2016). *Türkiye Türkçesindeki algı eylemlerinde görülen eğretilmeler*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Eskişehir Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Yıldız, H. (2016). *Eski Uygurcada mental fiiller*. [Yayımlanmamış doktora tezi]. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

2019

İlter, E. (2019). *Karahanlı Türkçesinde duyu fiilleri*. [Yayımlanmamış doktora tezi]. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Seçkin, K. (2019). *Eski Türkçede mental fiiller*. [Yayımlanmamış doktora tezi]. Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

2020

Özkan Kurt, F. (2020). *Batı Türkçesinde algı fiilleri*. [Yayımlanmamış doktora tezi]. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

2021

Bilgin Aksoy, G. (2021). *Azerbaycan Türkçesinde mental fiiller*. [Yayımlanmamış doktora tezi]. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.

Çelik, T. (2021). *Risale-i Kudsiyye'de mental fiiller ve dizin*. [Yayımlanmamış doktora tezi]. Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Kılıçoğlu, A. (2021). *Türkiye Türkçesindeki duyu fiillerinin eşdizimliliği*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

2022

Boz, F. (2022). *15. yüzyıl Anadolu Türkçesinde mental fiiller*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Bozner, K. (2022). *Türkçede fiil sınıfları ve özellikleri*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Gökmenoğlu E. (2022). *Kutadgu Bilig'de duyu fiilleri*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Okay, Ş. D. (2022). *Hüseyin Nihal Atsız'ın Ruh Adam romanında mental fiillerin incelenmesi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

BİLDİRİ**2004**

Erdem, M. (2004). Türkmen Türkçesinde mental fiillerin "istem"e göre anlam değişimleri. *V. Uluslararası Türk Dili Kurultayı Bildirileri I*, (ss. 939-950).

2007

Biray, N. (2007). Kazak şivesi ve Denizli ağzında kök haldeki benzer idrak fiillerinde anlam farklılaşmaları. İçinde A. Özçelik (Ed.), *Uluslararası Denizli ve Çevresi Tarih ve Kültür Sempozyumu Bildirileri II*. (ss. 307-314).

2013

Şahin, S. (2013). Eski Türkçede Duygu Fiilleri. İçinde M. Arslan (Ed.), *Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Kongresi Bildiri Kitabı II*, (ss. 341-349).

2014

Seçkin, K. (2014). Mental fiiller bağlamında Uygur harfli Oğuz Kağan Destanı. İçinde H. Şahin ve İ. Karahancı (Ed.) *VI. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu Bildirileri, C. II* (ss. 921-929).

2015

Öztürk, S. (2015). Saltukname'de mental fiiller. İçinde R. Canım ve L. Doğan (Ed.), *2. Uluslararası Sarı Saltuk Gazi Sempozyumu* (ss. 323-340).

2016

Kalkan, N. (2016). Başkurt Türkçesinde mental fiiller. *Actual Problems of Turkic Studies*, 26 Ekim 2015, St. Petersburg: (?) (ss. 177-186).

2017

Bayraktar, F. S. (2017). Bulgarca sözlüğünde yer alan Türkçe mental fiiller üzerine. İçinde R. Özyürek, A. Celepoğlu, A. Gökçe ve İ. Atabey (Ed.) *XII. Uluslararası Büyük Türk Dili Kurultayı Bildiri Kitabı* (ss. 458-466).

Hirik, E. ve Çolak, T. (2017). Türkçe mental fiillerde 'çok katmanlılık'. İçinde A. J. Qarluq ve H. Koraş (Ed.). *IV. Uluslararası Türk Dünyası Araştırmaları Sempozyumu, C. 1* (ss. 261-268).

2018

Seçkin, K. (2018). Eski Türkçede irade fiilleri. İçinde İ. Erdem ve E. Aycan (Ed.), *IX. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu Bildiri Kitabı* (ss. 801-813).

2019

Hirik, E. (2019). Türkçede duyu fiilleri ve kılınış fiilleri arasındaki ilişki. İçinde F. Ağca ve A. Koç (Ed.), *X. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu Bildiri Kitabı* (ss. 805-816).

2020

Yıldız, H. (2020). Kutadgu Bilig'deki bellek fiilleri üzerine notlar. İçinde İ. I, Altun ve E. Beyaz (Ed.), *Uluslararası Kutadgu Bilig Kurultayı Bildiri Kitabı* (ss. 1486-1505).

2021

Toprak, F. K. (2021). tuvacada semantik bir kategori olarak idrak fiilleri -eski Türkçe ile karşılaştırmalı olarak-. İçinde Z. Ü. Sinanoğlu (Ed.), *Orhon'dan Lena Kıyılarına Türkçe-Geçmişten Günümüze Türk Dili Öğrenci Çalıştayı Bildirileri* (ss. 85-100)

KİTAP TANITIMI

2020

Çelik, T. (2020). Türkiye Türkçesinde mental fiiller. *Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 2, 250-254. <https://dergipark.org.tr/en/pub/korkutataturkiyat/issue/55596/734787> Erişim Tarihi: 02.02.2023

2021

Ergun, E. S. (2021). Seçkin, Kuban. (2020). Eski Türkçe metinlerinden örneklerle mental fiil teorisi. Konya: Palet Yayınları. *Kırklareli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5 (1), 89-92. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kusbder/issue/63383/909934>

KAYNAKÇA

- Acar, E. (2019). Codex Cumanicus'ta bulunan mental fiillerin günümüz Anadolu ağızlarındaki kullanımları üzerine. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 8(3), 1276-1292.
- Aydoğmuş, E. (2021). Özbek Türkçesinde mental fiiller. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (22), 135-151.
- Beyitoğlu, Y. K. (2021). Ali'nin Kıssa-i Yûsuf'unda mental fiiller. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 11(3), 1521-1534.
- Bilgin Aksoy, G. (2021). *Azerbaycan Türkçesinde mental fiiller*. [Yayımlanmamış doktora tezi]. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Biray, N. (2007). Kazak şivesi ve Denizli ağızında kök haldeki benzer idrak fiillerinde anlam farklılaşmaları. İçinde A. Özçelik (Ed.), *Uluslararası Denizli ve Çevresi Tarih ve Kültür Sempozyumu Bildirileri II*. (ss. 307-314).
- Booth, J. R., Hall, W. S. (1995). Development of the understanding of the polysemous meanings of the mental-state verb know. *Cognitive Development*, 10, 529-549.
- Boz, F. (2022). *15. yüzyıl Anadolu Türkçesinde mental fiiller*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Conrad, S., Biber, D. & Leech, G. (2003). *Longman student grammar of spoken and written*

- English. Pearson Education Limited.
- Çelik, T. (2021). *Risale-i Kudsiyye'de mental fiiller ve dizin*. [Yayımlanmamış doktora tezi]. Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Dolati Darabadi, M. (2018). Nehcü'l Feradis'te mental fiiller. *Bartın Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 3(1), 85-113.
- Ekşioğlu, S. ve Karadağ, F. N. (2021). Kitābu Evsāfı Mesācidi'ş-Şerife'deki mental fiiller üzerine bir inceleme. *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, 2(2), 94-109.
- Erarlan, M. ve Güner, G. (2021). Babürnâme'deki mental fiillerin yapı ve içerik bakımından sınıflandırılması. *Uluslararası Filoloji Bengü*, 1(1), 17-66.
- Erdem, M. (2004). Türkmen Türkçesinde mental fiillerin "istem"e göre anlam değişimleri. *V. Uluslararası Türk Dili Kurultayı Bildirileri I*, (ss. 939-950).
- Erdin, C. ve Doğan, L. (2021). Gagauz Türkçesinde mental fiiller. *International Journal of Languages Education and Teaching*, 7(2), 191-221.
- Güngör, O. C. (2021). Dede Korkut Hikâyeleri'nde mental fiiller. İçinde Tokyürek, H. ve Bekar, B. (Ed.), *Doğumunun 60. yılında Nevzat Özkan armağanı ediyä yazıka* (ss. 409-443). Nobel Yayınları.
- Güvenmez, D. (2022). Hüseyin Nihal Atsız'ın Ruh Adam romanında mental fiillerin incelenmesi. *Nisar* (1), 129-163.
- Hall, W.S., Scholnick, E.K., & Hughes, A.T. (1987). Contextual constraints on usage of cognitive words. *Journal of Psycholinguistic Research*, 16, 289-310.
- Halliday, M.A.K. (2004). *An Introduction to functional grammar*. Foreign Language Teaching and Research Press.
- Hirik, E. (2018). *Türkiye Türkçesinde mental fiiller*. Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları.
- İbe, P. (2004). *Psych verbs in Turkish: A structural and semantic analysis*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kalkan, N. (2016). Başkurt Türkçesinde mental fiiller. *Actual Problems of Turkic Studies*, 26 Ekim 2015, St. Petersburg: (?) (ss. 177-186).
- Karakılıç Akı, S. (2022). Saha (Yakut) yazılı edebiyatının ilk örneği Ahtılar'da mental fiiller. *Hikmet-Akademik Edebiyat Dergisi*, (17), 336-375.
- Montgomery, D. (2002), Mental verbs and semantic development. *Journal of Cognition and Development*, 3(4), 357-384.
- Özeren, M. ve Alan, İ. (2018). Kırgız Türkçesinde mental fiiller. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, (61), 203-224.
- Sandalyeci, S. (2016). Bir eski Anadolu Türkçesi metni olan Şeyyat Hamza'nın Yusuf u Zeliha mesnevisinde mental fiiller. *Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 6(12), 157-171

- Seçkin, K. (2014). Mental fiiller bağlamında Uygur harfli Oğuz Kağan Destanı. İçinde H. Şahin ve İ. Karahancı (Ed.) *VI. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu Bildirileri, C. II* (ss. 921-929).
- Seçkin, K. (2020). *Eski Türkçe metinlerinden örneklerle mental fiil teorisi*. Palet Yayınları.
- Şahin, S. (2012). *Türkmen Türkçesinde mental fiiller*. [Yayımlanmamış doktora tezi]. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Viberg, A. (1994). Differentiation and polysemy in the swedish verbal lexicon. *Euralex*, Amsterdam, 204-215.
- Yaylagül, Ö. (2005). Türk runik harfli metinlerde mental fiiller. *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 17-51.
- Yegin, A. (2019). Mental fiil kavramı ve Şeyyâd Hamza'nın Yûsuf u Zelihâ mesnevisinde mental fiiller. *Bartın Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*. 4(1), 51-74.
- Yıldız, H. (2016). *Eski Uygurcada mental fiiller*. [Yayımlanmamış doktora tezi]. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yıldız, H. (2020). Kutadgu Bilig'deki bellek fiilleri üzerine notlar. İçinde İ. I. Altun ve E. Beyaz (Ed.), *Uluslararası Kutadgu Bilig Kurultayı Bildiri Kitabı* (ss. 1486-1505).